Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

5. července 2012 *

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 97/7/ES — Ochrana spotřebitele — Smlouvy uzavřené na dálku — Informování spotřebitelů — Poskytnuté nebo obdržené informace — Stálý komunikační prostředek — Pojem — Hypertextový odkaz na internetové stránky dodavatele — Právo odstoupit od smlouvy“

Ve věci C-49/11,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Wien (Rakousko) ze dne 26. ledna 2011, došlým Soudnímu dvoru dne 3. února 2011, v řízení

Content Services Ltd

proti

Bundesarbeitskammer,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, J. Malenovský, E. Juhász (zpravodaj), G. Arestis a T. von Danwitz, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: A. Impellizzeri, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 26. ledna 2012,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Content Services Ltd J. Öhlböckem, Rechtsanwalt,

— za Bundesarbeitskammer A. M. Kosesnik-Wehrlem a S. Langerem, Rechtsanwälte,

— za rakouskou vládu C. Pesendorfer, jako zmocněnkyní,

— za belgickou vládu T. Maternem, jako zmocněncem,

— za německou vládu T. Henzem a J. Kemper, jako zmocněnci,

— za řeckou vládu G. Kotta, F. Dedousi a G. Alexaki, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: němčina.

— za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s L. D'Asciou, avvocato dello Stato,

— za nizozemskou vládu C. M. Wissels a B. Koopman, jako zmocněnkyněmi,

— za Evropskou komisi M. Owsiany-Hornung a S. Grünheid, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 6. března 2012,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 5 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku (Úř. věst. L 144, s. 19; Zvl. vyd. 15/03, s. 319).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Content Services Ltd (dále jen „Content Services") a Bundesarbeitskammer ohledně formy, v níž musí spotřebitel, jenž přes internet uzavřel smlouvu na dálku, obdržet informace týkající se této smlouvy.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 9, 11, 13, 14 a 22 odůvodnění směrnice 97/7 stanoví:

„9) […] smlouvy uzavřené na dálku zahrnují použití jednoho nebo více komunikačních prostředků na dálku; neustálý vývoj těchto komunikačních prostředků neumožňuje vypracování úplného seznamu, avšak vyžaduje vymezení zásad platných i pro ty prostředky, které ještě nedosáhly širokého využití;

[…]

11) […] použití komunikačních prostředků na dálku nesmí vést k omezení informací poskytovaných spotřebiteli; […] informace, jejichž zaslání spotřebitel vyžaduje, by proto měly být bez ohledu na použitý komunikační prostředek vymezeny; […]

[…]

13) […] informace rozšiřované určitými elektronickými technologiemi mají často tak pomíjivý charakter, že nemohou být považovány za trvalý komunikační prostředek; […] spotřebitel proto musí včas obdržet písemné oznámení o informacích nezbytných pro řádné plnění smlouvy;

14) […] spotřebitel nemá před uzavřením smlouvy možnost výrobek skutečně vidět nebo se ujistit o charakteru poskytované služby; […] nestanoví-li tato směrnice jinak, mělo by existovat ustanovení o právu odstoupit od smlouvy; […]

[…]

22) […] při používání nových technologií nemá spotřebitel možnost kontroly použitých komunikačních prostředků; […] je proto nezbytné zajistit, aby důkazní břemeno nesl výhradně dodavatel."

4 Článek 4 této směrnice, nadepsaný „Předběžné informace“, stanoví:

„1. Před uzavřením jakékoli smlouvy na dálku musí být spotřebiteli s dostatečným časovým předstihem přístupné následující informace:

a) totožnost dodavatele a v případě smluv vyžadujících platbu předem rovněž jeho adresa;

b) základní vlastnosti zboží nebo služeb;

c) cena zboží nebo služeb, včetně veškerých daní;

d) případné náklady na dopravu;

e) ujednání o platebních podmínkách, způsobu dodání nebo plnění;

f) existence práva odstoupit od smlouvy, s výjimkou případů uvedených v čl. 6 odst. 3;

[…]

2. Informace uvedené v odstavci 1, jejichž obchodní účel musí být zřejmý, musí být poskytnuty jasně a srozumitelně, způsobem odpovídajícím použitým komunikačním prostředkům na dálku s náležitým ohledem zejména na zásady dobré víry v obchodních jednáních a zásady na ochranu osob podle práva členských států nezpůsobilých udělit svůj souhlas, jako například nezletilých.

[…]“

5 Článek 5 uvedené směrnice, nadepsaný „Písemné potvrzení informací“, stanoví:

„1. Spotřebitel musí v průběhu plnění smlouvy včas obdržet potvrzení informací uvedených v čl. 4 odst. 1 písm. a) až f), a to písemně nebo jiným stálým, jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem, a v případě zboží, které není určeno k dodání třetím osobám, nejpozději v okamžiku dodání, nebyly-li již tyto informace spotřebiteli písemně nebo jiným stálým, jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem poskytnuty před uzavřením smlouvy.

V každém případě musí být poskytnuty následující informace:

— písemná informace o podmínkách a postupu při uplatnění práva odstoupit od smlouvy ve smyslu článku 6, včetně případů uvedených v čl. 6 odst. 3 první odrážce,

— adresa místa podnikání dodavatele, na kterou může spotřebitel zasílat své stížnosti,

— informace o službách poskytovaných dodavatelem po určitou dobu od prodeje zboží a o zárukách,

— existence možnosti zrušit smlouvu, nemá-li určenou dobu platnosti nebo přesahuje-li platnost smlouvy jeden rok.

2. Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na služby, které jsou plněny za použití komunikačních prostředků na dálku, poskytovány jednorázově a vyúčtovány provozovatelem komunikačních prostředků na dálku. Spotřebitel však musí mít ve všech případech možnost získat adresu místa podnikání dodavatele, kam může zasílat své reklamace.“

6 Článek 6 směrnice 97/7, nadepsaný „Právo odstoupit od smlouvy“, stanoví:

„1. V případě jakékoli smlouvy uzavřené na dálku musí být spotřebiteli poskytnuta lhůta alespoň sedmi pracovních dnů, v rámci které může od smlouvy odstoupit bez sankcí a bez uvedení důvodu. […]

[…]

3. Nedohodnou-li se smluvní strany jinak, nesmí spotřebitel uplatnit právo odstoupit od smlouvy stanovené v odstavci 1 u následujících smluv:

— o poskytování služeb, bylo-li se souhlasem spotřebitele zahájeno plnění před uplynutím lhůty sedmi pracovních dnů uvedené v odstavci 1,

[…]“

7 Článek 14 směrnice 97/7, nadepsaný „Minimální doložka“, stanoví, že členské státy mohou v oblasti působnosti této směrnice zavést nebo ponechat v platnosti přísnější ustanovení slučitelná se Smlouvou o FEU za účelem zajištění vyššího stupně ochrany spotřebitele a že tato ustanovení mohou s náležitým ohledem na Smlouvu obsahovat v případech obecného zájmu zákaz uvádět na trh na jejich území prostřednictvím smluv uzavřených na dálku některé druhy zboží a služeb, zejména léčivých přípravků.

8 Pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku a o změně směrnice Rady 90/619/EHS a směrnic 97/7/ES a 98/27/ES (Úř. věst. L 271, s. 16; Zvl. vyd. 06/04, s. 321) se podle jejího čl. 2 písm. f) „trvanlivým médiem“ rozumí „každý nástroj, který umožňuje spotřebiteli ukládat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí využití, po dobu přiměřenou pro jejich účel a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu“.

9 Pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/92/ES ze dne 9. prosince 2002 o zprostředkování pojištění (Úř. věst. L 9, s. 3; Zvl. vyd. 06/04, s. 330) se podle jejího čl. 2 bodu 12 „trvanlivým médiem“ rozumí „každý nástroj, který umožňuje zákazníkovi ukládat informace určené osobně jemu způsobem vhodným pro jejich pozdější využití po dobu odpovídající účelu těchto informací a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu“.

10 Pro účely směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. L 133, s. 66) se „trvalým nosičem“ rozumí „každý nástroj, který umožňuje spotřebiteli ukládat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí použití, po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu“.

11 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. L 304, s. 64), zrušuje na základě svého článku 31 směrnici 97/7 s platností od 13. června 2014. Pro účely směrnice 2011/83 se podle jejího čl. 2 bodu 10 „trvalým nosičem“ rozumí „jakýkoli nástroj, který umožňuje spotřebiteli nebo obchodníkovi ukládat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí použití, po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu“.

Rakouské právo

12 Směrnice 97/7 byla na vnitrostátní úrovni provedena zákonem o ochraně spotřebitele (Konsumentenschutzgesetz) ze dne 8. března 1979 (BGBl. 140/1979), ve znění použitelném na věc v původním řízení (dále jen „KSchG“).

13 Ustanovení § 5c odst. 1 KSchG zní:

„Spotřebitel musí s dostatečným časovým předstihem před odesláním své objednávky obdržet informace týkající se následujících skutečností:

1. jméno (obchodní jméno) a adresa provozovny podnikatele,

2. podstatné vlastnosti zboží nebo služeb,

3. cena zboží nebo služeb, včetně veškerých daní,

4. případné náklady na dopravu,

5. ujednání o platebních podmínkách, způsobu dodání nebo plnění služby,

6. existence práva odstoupit od smlouvy, s výjimkou případů uvedených v § 5f,

[…]“

14 Ustanovení § 5d odst. 1 a 2 KSchG stanoví:

„1) Spotřebitel musí v průběhu plnění smlouvy včas písemně obdržet potvrzení informací uvedených v § 5c odst. 1 bodech 1 až 6 [KSchG], a v případě zboží, které není určeno k dodání třetím osobám, nejpozději v okamžiku dodání, nebyly-li již tyto informace spotřebiteli písemně poskytnuty před uzavřením smlouvy. Potvrzení stálým, spotřebiteli dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem se považuje za písemné potvrzení (sdělení informací).

2) Mimoto musejí být spotřebiteli včas sděleny následující informace, a to písemně nebo jiným stálým, jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem:

1. informace o podmínkách a postupu při uplatnění práva odstoupit od smlouvy ve smyslu § 5e, včetně případů uvedených v § 5f bodě 1,

2. adresa místa podnikání podniku, na kterou spotřebitel může případně zasílat své stížnosti,

3. informace o službách poskytovaných dodavatelem po určitou dobu od prodeje zboží a o použitelných záručních podmínkách a

4. existence možnosti zrušit smlouvu, nemá-li určenou dobu platnosti nebo přesahuje-li platnost smlouvy jeden rok.“

15 Ustanovení § 5e odst. 1 až 3 KSchG stanoví:

„1) Spotřebitel může až do uplynutí lhůty uvedené v odstavcích 2 a 3 odstoupit od smlouvy uzavřené na dálku nebo zrušit odeslanou objednávku. Stačí, aby bylo před uplynutím lhůty zasláno oznámení o odstoupení od smlouvy.

2) Lhůta k odstoupení od smlouvy činí sedm pracovních dnů, přičemž sobota se za pracovní den nepovažuje. Lhůta běží v případě smluv o dodání zboží ode dne převzetí zboží spotřebitelem a v případě smluv o poskytnutí služby ode dne uzavření smlouvy.

3) Nesplnil-li podnik své informační povinnosti podle § 5d odst. 1 a 2, lhůta k odstoupení od smlouvy činí tři měsíce od dat uvedených v odstavci 2. Splní-li podnik během této lhůty své povinnosti, lhůta k odstoupení od smlouvy podle odstavce 2 začne běžet ode dne, kdy informace oznámil."

16 Podle § 5f odst. 1 KSchG nemá spotřebitel právo odstoupit od smlouvy v případě smluv, jejichž předmětem jsou služby, bylo-li se souhlasem spotřebitele zahájeno plnění před uplynutím lhůty sedmi pracovních dnů od uzavření smlouvy.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

17 Content Services, společnost s ručením omezeným podle anglického práva, provozující pobočku v Mannheimu (Německo), nabízí různé on-line služby na svých internetových stránkách, které jsou prezentovány v německém jazyce a přístupné i v Rakousku. Prostřednictvím těchto stránek je zejména možné stáhnout bezplatný software nebo placené demoverze softwaru.

18 Aby uživatelé mohli uvedené stránky používat, musejí vyplnit přihlašovací formulář. Při odeslání své objednávky musejí tito uživatelé zaškrtnutím políčka kontrolním znaménkem ve formuláři prohlásit, že souhlasí se všeobecnými obchodními podmínkami a že se vzdávají práva odstoupit od smlouvy. Informace uvedené v článcích 4 a 5 směrnice 97/7, především informace týkající se práva odstoupit od smlouvy, se nezobrazí uživatelům přímo, avšak mohou je zhlédnout kliknutím na hypertextový odkaz nacházející se na stránce, kterou za účelem uzavření uvedené smlouvy vyplňují. Uzavření smlouvy o předplatném se společností Content Services není možné, nebylo-li uvedené políčko zaškrtnuto.

19 Poté, co dotyčný uživatel odešle svou objednávku, obdrží od společnosti Content Services elektronickou zprávu obsahující odkaz na internetovou adresu, spolu s uživatelským jménem a heslem. Tato zpráva rovněž uživatele informuje o tom, že ihned po zadání uživatelského jména a hesla získá přístup k obsahu internetových stránek a že má údaje ohledně přístupu k těmto stránkám uchovávat na bezpečném místě.

20 Uvedená elektronická zpráva neobsahuje žádný údaj o právu odstoupit od smlouvy. Informace o tomto právu mohou být získány pouze prostřednictvím hypertextového odkazu, který byl předán touto elektronickou zprávou.

21 Následně obdrží uživatel od společnosti Content Services fakturu za dvanáctiměsíční přístup k obsahu internetových stránek, jehož cena činí 96 eur. Na této faktuře se připomíná, že se dotyčný uživatel vzdal svého práva odstoupit od smlouvy, a že tedy již nemá možnost od smlouvy o předplatném odstoupit.

22 Původní řízení bylo zahájeno na návrh Bundesarbeitskammer (spolková komora pracovníků a zaměstnanců), instituce, mezi jejíž činnosti patří ochrana spotřebitele a jejíž sídlo je ve Vídni (Rakousko), která napadá obchodní počínání společnosti Content Services z důvodu, že porušuje několik unijních a vnitrostátních právních předpisů na ochranu spotřebitele.

23 Společnost Content Services, jež neměla úspěch v řízení před Handelsgericht Wien, napadla rozsudek vydaný tímto soudem u Oberlandesgericht Wien.

24 Oberlandesgericht Wien uvádí, že v projednávané věci nejsou informace o právu odstoupit od smlouvy obsaženy v samotné potvrzovací elektronické zprávě a lze je získat pouze prostřednictvím hypertextového odkazu, který byl předán touto elektronickou zprávou. Internetové stránky přitom mohou být kdykoliv změněny, a v důsledku toho nejsou spotřebiteli „stále“ dosažitelné.

25 Vzhledem k tomu, že Oberlandesgericht Wien měl za to, že je výklad ustanovení směrnice 97/7 nezbytný pro rozhodnutí sporu, který mu byl předložen, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Stačí ke splnění požadavku uvedeného v čl. 5 odst. 1 směrnice [97/7], podle něhož musí spotřebitel obdržet potvrzení informací uvedených v této směrnici jemu dosažitelným a přístupným stálým komunikačním prostředkem, jestliže mu nebyly jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem poskytnuty již v okamžiku uzavření smlouvy, že jsou spotřebiteli tyto informace přístupné na internetových stránkách podnikatele prostřednictvím hypertextového odkazu, jenž se nachází v textu, který musí spotřebitel zaškrtnutím kontrolním znaménkem označit jako přečtený, aby mohl navázat smluvní vztah?“

K předběžné otázce

26 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7 musí být vykládán v tom smyslu, že obchodní počínání, které spočívá v tom, že informace uvedené v tomto ustanovení jsou spotřebiteli zpřístupněny pouze prostřednictvím hypertextového odkazu na internetové stránky dotyčného podniku, splňuje požadavek stanovený v uvedeném ustanovení.

27 Ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že před uzavřením smlouvy na dálku mohou mít spotřebitelé přístup k informacím zejména o právu odstoupit od smlouvy pouze kliknutím na hypertextový odkaz, který odkazuje na část internetových stránek společnosti Content Services. Vyplývá z ní rovněž to, že když tito spotřebitelé odešlou svou objednávku, obdrží od společnosti Content Services elektronickou zprávu, která neobsahuje o tomto právu poučení, ale je v ní uveden hypertextový odkaz na internetové stránky společnosti Content Services, na nichž mohou být některé informace o právu odstoupit od smlouvy získány.

28 Podle čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7 musí spotřebitel včas obdržet potvrzení relevantních informací písemně nebo jiným stálým, jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem, nebyly-li již tyto informace spotřebiteli písemně nebo takovým jiným komunikačním prostředkem poskytnuty před uzavřením smlouvy.

29 Z uvedeného ustanovení vyplývá, že pokud obchodník poskytne spotřebiteli některé informace před uzavřením smlouvy jinak než písemně nebo stálým, jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem, tento obchodník má povinnost potvrdit relevantní informace písemně nebo takovým jiným komunikačním prostředkem.

30 Ve věci v původním řízení vyvstává otázka, zda obchodní počínání společnosti Content Services zahrnuje poskytnutí relevantních informací spotřebiteli stálým komunikačním prostředkem před uzavřením smlouvy nebo později obdržení tímto spotřebitelem potvrzení těchto informací takovým komunikačním prostředkem.

31 Zaprvé je třeba přezkoumat, zda jsou v rámci uvedeného obchodního počínání relevantní informace spotřebiteli „poskytnuty“ nebo jím „obdrženy“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7.

32 K tomuto je třeba uvést, že ani směrnice 97/7 ani dokumenty relevantní pro její výklad, jako jsou přípravné práce, neobjasňují přesný smysl pojmů „obdržet“ a „poskytnuty“ uvedených v čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice. Význam těchto pojmů je tudíž třeba určit v souladu s jejich obvyklým smyslem

v běžném jazyce, s přihlédnutím ke kontextu, ve kterém jsou použity, a cílům, které sleduje právní úprava, jejíž součástí jsou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 2005, easyCar, C-336/03, Sb. rozh. s. I-1947, body 20 a 21).

33 Pokud jde o obvyklý smysl v běžném jazyce, je třeba podobně, jako to učinila Komise, poukázat na to, že pojmy „obdržet“ a „poskytnuty“ použité v uvedeném ustanovení odkazují na postup předání, a sice první z hlediska spotřebitele a druhý z hlediska dodavatele. V rámci postupu předání informací není nezbytné, aby jejich příjemce musel cokoliv činit. Naproti tomu v případě zaslání hypertextového odkazu spotřebiteli musí tento spotřebitel konat, aby se obeznámil s dotčenými informacemi, a každopádně musí na tento hypertextový odkaz kliknout.

34 Pokud jde o kontext, ve kterém jsou dotčené pojmy použity, je třeba připomenout, že cílem čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7 je zajistit, aby byly spotřebiteli oznámeny informace nezbytné pro řádné plnění smlouvy, a především pro výkon jeho práv spotřebitele, zejména jeho práva odstoupit od smlouvy. Jak zdůrazňuje italská vláda, toto ustanovení zahrnuje celou řadu požadavků, jejichž cílem je chránit spotřebitele, jež je slabší stranou ve smluvních vztazích uzavíraných na dálku.

35 K tomuto je rovněž třeba uvést, že zatímco unijní zákonodárce zvolil v článku 4 směrnice 97/7 v převážné většině jazykových znění neutrální formulaci, podle které musejí být spotřebiteli relevantní informace „přístupné“, v případě obchodníka oproti tomu použil více omezující výraz v čl. 5 odst. 1 této směrnice, podle kterého spotřebitel musí „obdržet“ potvrzení uvedených informací. Tento výraz totiž vyjadřuje myšlenku, že v případě potvrzení informací spotřebitelům stačí pasivní chování těchto spotřebitelů.

36 Pokud jde o účel směrnice 97/7, ten spočívá v poskytnutí široké ochrany spotřebitelům tím, že jim přiznává určitá práva v oblasti smluv uzavřených na dálku. Cílem unijního zákonodárce je, jak vyplývá z bodu 11 odůvodnění této směrnice, zamezit tomu, aby použití komunikačních prostředků na dálku vedlo k omezení informací poskytovaných spotřebiteli.

37 Za těchto okolností je třeba shledat, že pokud jsou informace, které se nacházejí na internetových stránkách prodávajícího, zpřístupněny pouze prostřednictvím hypertextového odkazu sděleného spotřebiteli, nejsou tyto informace tomuto spotřebiteli ani „poskytnuty“ ani jím „obdrženy“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7.

38 Zadruhé je třeba přezkoumat, zda internetové stránky, na nichž umístěné informace jsou spotřebitelům přístupné přes hypertextový odkaz zaslaný prodávajícím, musí být považovány za „stálý komunikační prostředek“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7.

39 K tomuto je třeba podotknout, že uvedené ustanovení uvádí alternativu, a sice to, že spotřebitel musí relevantní informace obdržet „písemně“ nebo „jiným stálým komunikačním prostředkem“.

40 Z toho lze dovodit, že unijní zákonodárce stanovil dvě funkčně rovnocenná řešení, a tím požadavek rovnocennosti takových komunikačních prostředků.

41 Za těchto okolností, jak vyplývá z vyjádření předložených Soudnímu dvoru rakouskou, belgickou a řeckou vládou, lze mít za to, že komunikační prostředek nahrazující papírový nosič může splňovat požadavky ochrany spotřebitele v kontextu nových technologií za podmínky, že plní téže funkce jako papírový nosič.

42 Z toho plyne, že stálý komunikační prostředek ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7 musí spotřebiteli obdobně jako papírový nosič zaručit, že bude mít k dispozici informace uvedené v tomto ustanovení, aby mohl případně uplatnit svá práva.

43 Pokud komunikační prostředek umožňuje spotřebiteli uložit si uvedené informace určené jemu osobně, zaručuje, že nedojde ke změně jejich obsahu, jakož i jejich přístupnost po přiměřenou dobu a umožňuje spotřebitelům jejich reprodukci v nezměněném stavu, pak musí být tento komunikační prostředek považován za „stálý“ ve smyslu výše uvedeného ustanovení.

44 Takovýto přístup má oporu v definicích pojmu „stálý komunikační prostředek“, které unijní zákonodárce podal v jiných právních předpisech, zejména v čl. 2 písm. f) směrnice 2002/65, v čl. 2 bodě 12 směrnice 2002/92 a v čl. 3 písm. m) směrnice 2008/48. Ač nejsou tyto směrnice v projednávaném případě použitelné, není důvod se domnívat – jak podotkl generální advokát v bodě 36 svého stanoviska – že tyto definice odkazují na jiný pojem, než je pojem použitý ve směrnici 97/7. Toto zjištění platí tím spíše pro směrnici 2011/83, která má od 13. června 2014 nahradit směrnici 97/7 a která ve svém čl. 2 bodě 10 definuje pojem „stálý komunikační prostředek“ za pomoci kritérií uvedených v předcházejícím bodě.

45 Tentýž přístup zvolil Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) ve svém rozsudku ze dne 27. ledna 2010, Inconsult Anstalt v. Finanzmarktaufsicht (E-4/09, EFTA Court Report, s. 86) při podání výkladu pojmu „stálý komunikační prostředek“ ve smyslu směrnice 2002/92.

46 Ze spisu však nevyplývá, že by internetové stránky prodávajícího, na které odkazuje hypertextový odkaz, který je spotřebiteli zaslán, umožňovaly spotřebiteli uložit informace určené jemu osobně, a to takovým způsobem, že k nim může mít přístup po přiměřenou dobu a je mu umožněna jejich reprodukce v nezměněném stavu bez jakékoli možnosti jednostranně změnit jejich obsah prodávajícím.

47 Společnost Content Services poukazuje na zprávu European Securities Markets Expert Group (ESME) z roku 2007, která rozlišuje mezi „běžnými stránkami“ („ordinary websites“) a „sofistikovanými stránkami“ („sophisticated websites“) a která vyjadřuje názor, že některé sofistikované stránky mohou být stálým komunikačním prostředkem.

48 Společnost Content Services podotýká, že technický pokrok a rychlé změny nových technologií umožňují vytvoření internetových stránek, které mohou zaručit, že informace mohou být spotřebitelem uloženy, jemu přístupné a jím reprodukovány po přiměřenou dobu, aniž se dostanou pod jeho kontrolu.

49 Nehledě na otázku, zda používání takových propracovaných internetových stránek může splňovat požadavky směrnice 97/7, je nesporné a sama společnost Content Services to uznává, že tato společnost takové stránky pro činnost dotčenou v původním řízení nepoužívá.

50 Je tedy nutné konstatovat, že takové internetové stránky, jako jsou internetové stránky dotčené v původním řízení, na nichž umístěné informace jsou spotřebitelům přístupné pouze přes hypertextový odkaz zaslaný prodávajícím, nemohou být považovány za „stálý komunikační prostředek“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7.

51 S ohledem na všechny výše uvedené důvody je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7 musí být vykládán v tom smyslu, že obchodní počínání, které spočívá ve zpřístupnění informací uvedených v tomto ustanovení pouze prostřednictvím hypertextového odkazu na internetové stránky dotyčného podniku, nesplňuje požadavky stanovené v uvedeném ustanovení, neboť tyto informace nejsou ani tímto podnikem „poskytnuty“, ani spotřebitelem „obdrženy“ ve smyslu téhož ustanovení, a že takové internetové stránky, jako jsou stránky dotčené v původním řízení, nelze považovat za „stálý komunikační prostředek“ ve smyslu uvedeného čl. 5 odst. 1.

K nákladům řízení

52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 5 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku musí být vykládán v tom smyslu, že obchodní počínání, které spočívá ve zpřístupnění informací uvedených v tomto ustanovení pouze prostřednictvím hypertextového odkazu na internetové stránky dotyčného podniku, nesplňuje požadavky stanovené v uvedeném ustanovení, neboť tyto informace nejsou ani tímto podnikem „poskytnuty“, ani spotřebitelem „obdrženy“ ve smyslu téhož ustanovení, a že takové internetové stránky, jako jsou stránky dotčené v původním řízení, nelze považovat za „stálý komunikační prostředek“ ve smyslu uvedeného čl. 5 odst. 1.

Podpisy.